

ZELENA ISTRA

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ
2016

CIJENA UGLJENA? NAŠI ŽIVOTI.

IZVJEŠTAJ O RADU ZELENE ISTRE ZA 2016.

Pripremila: Dušica Radojčić, predsjednica

10. svibnja 2017.

Sadržaj

Što je obilježilo 2015.	1
Demokratizacija, dobro upravljanje, zaštita javnih i zajedničkih dobara, sudioničko upravljanje (voda, mineralne sirovine, prostorne politike)	3
Okolišna demokracija	9
Gospodarenje otpadom	13
Sastavnice okoliša i zdravlje	17
Zeleni telefon	19
Suradnja, partnerstva, koalicije, djelovanje na europskoj razini	23
Članstvo i organizacijski razvoj	27
Financijski izvještaj	36

ŠTO JE
OBILJEŽILO
2016.

Godinu su obilježile nastojanja nove hrvatske Vlade da oteža ili u potpunosti onemogući rad organizacijama civilnog društva koje se zalažu za demokratizaciju društva i promicanje vrijednosti koje nisu u skladu s desnom nacionalističkom ideologijom te se protive klerikalizmu odnosno utjecaju crkve na državu i politiku i privatni život. Prvi korak bio je onemogućavanje pristupa financiranju Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva, no to nisu bili i jedini potezi. Instrumente koji su u tu svrhu korišteni dobro su opisali T.Domes i K.Pavić u publikaciji "Uvođenje reda u udruge – poticajno okruženje ili nadzor civilnog društva?" (Zagreb, 2016.) iz koje prenosimo neke dijelove: "... Stvaranje poticajnog okruženja za civilno društvo treba biti povezano s jačanjem slobode govora, poticanjem okupljanja i slobodnog udruživanja građana. Unapređenje ovih sloboda je osnovni kriterij za vrednovanje javne politike prema civilnom društvu. Taj je cilj nadređen postizanju svih drugih ciljeva djelovanja demokratske države prema slobodno udruženim građanima, kao što su primjerice odgovornost, transparentnost ili učinkovitost. Zahvaljujući ovim promjenama, organizacije sve više svojih kapaciteta ulažu u aktivnosti koje nisu povezane sa svrhom njihova osnivanja. Stroža pravila smanjila su prostor za fleksibilnost u upravljanju organizacijama, planiranju i izvedbi programa. Ovakve mjere i njihovi potencijalni ishodi upućuju na to da država, u nastojanju što detaljnijeg uređivanja okvira djelovanja organizacija, u pojedinim aspektima gubi iz vida ono što je sama postavila na prvo mjesto u politici prema civilnom društvu: osiguravanje slobode udruživanja. Imajući na umu činjenicu da su organizacije civilnog društva, jednako kao i privatna poduzeća, pravne osobe privatnog prava, sasvim je sigurno da bi se sličan pristup tom profitnom dijelu privatnog sektora, mogao okarakterizirati kao narušavanje slobode poduzetništva, postavljanje administrativnih prepreka poslovanju, stvaranje antipoduzetničke klime i slično."

Opisana nastojanja i uvedeni instrumenti bili su dijelom uspješni, što je u kočnicu otežalo rad Zelene Istre.

DEMOKRATIZACIJA,
DOBRO UPRAVLJANJE,
ZAŠTITA JAVNIH
I ZAJEDNIČKIH
DOBARA, SUDIONIČKO
UPRAVLJANJE
(VODE, MINERALNE
SIROVINE, PROSTORNE
POLITIKE)

U 2015. smo započeli dvogodišnji projekt **"Participativno budžetiranje – građani nadziru lokalni proračun"**, koji je financiran sredstvima EU-a kroz program IPA 2011, dok je jedan dio nužnog sufinanciranja osigurao Ured za udruge Vlade RH. Projekt smo provodili s partnerskim organizacijama: Citizens Foundation iz Reykjavika, IDEM i ja iz Malog Lošinja, Pan iz Karlovca. Suradnici na projektu su GONG i Institut za javne financije te gradske uprave Karlovca i Malog Lošinja. Grad Pula se provedbi projekta pridružio naknadno, no nažalost, čini se, bez iskrene volje za povećanjem transparentnosti i participacije građana u proračunu. Osnovni cilj projekta bio je omogućiti građanima ta tri grada aktivno i informirano sudjelovanje u donošenju i nadzoru gradskih proračuna. U 2016. godini smo proveli drugi ciklus prikupljanja prijedloga za proračun Grada Pule, koji je uključivao i izradu novih izdanja "Vodiča kroz proračun" za sva tri grada. Također smo na hrvatski jezik preveli novu, moderniju i atraktivniju verziju "Your Priorities" platforme, nagrađivanog alata za e-demokraciju koji razvijaju naši islandski partneri Citizens Foundation. Platforma je u potpunosti slobodna i besplatna za korištenje svima koji u proces donošenja odluka žele uključiti javnost. Sudjelovali smo i u razvoju moćnog interaktivnog alata za vizualizaciju i analizu proračuna, pod nazivom "PROračun", kojeg je razvila i projektu velikodušno donirala pulska tvrtka Coin d.o.o. U nastojanju da promoviramo koncept participativnog budžetiranja, održali smo niz sastanaka sa zainteresiranim gradskim vlastima i javnih prezentacija za građane gradova u Istarskoj županiji te u Metkoviću. Dvogodišnji projekt zaključili smo trodnevnom nacionalnom konferencijom o participativnom budžetiranju u Zagrebu, na kojoj smo zainteresiranim predstavnicima civilnog društva te lokalnih i nacionalnih vlasti prezentirali vlastita iskustva stečena dvogodišnjim provođenjem e-participativnog budžetiranja u Karlovcu, Malom Lošinju i Puli, kao i primjere dobre prakse iz Estonije, Portugala i "našeg" Pazina. Svoja iskustva predstavili smo i u obliku brošure "E-participativno budžetiranje: iskustva iz Karlovca, Malog Lošinja i Pule."

<http://pulaodlucuje.org/>

U partnerstvu s nositeljicom projekta Zelenom akcijom te Art radionicom Lazzareti, Multimedijalnim institutom, Pravom na grad i Zelenim Osijekom tijekom 2015. provodili smo aktivnosti na projektu **"INcreasing TRAnsparency in Water and SSpace Management"**, kojeg financira Europska unija. Cilj projekta je ojačati organizacije civilnog društva za provođenje aktivnosti usmjerene na poboljšanje transparentnosti, dobrog upravljanja i sudjelovanja građana u politikama upravljanja vodnim i prostornim resursima. Projekt je završio 31.prosinca 2016., a u toj posljednjoj godini projekta Zelena Istra je pratila izmjene i dopune Prostornog plana uređenja grada Buzeta te pisala komentare u suradnji s građanskom inicijativom "Za čist Buzet", uključila se u postupak procjene utjecaja na okoliš za ski-lift u uvali Valovine u Puli te na kraju pokrenula i sudsku tužbu protiv Ministarstva zaštite okoliša i energetike, nastavila i na kraju i dobila sudski spor protiv istog ministarstva u slučaju rješenja o prihvatljivosti za okoliš kamenoloma Marčana. U lipnju smo organizirali seminar u Puli "Kako koristiti Aarhušku konvenciju za zaštitu okoliša i prirode", na koju smo kao predavače doveli velike stručnjake za to područje iz Hrvatske i inozemstva.

Pula, 2.-3.6.2016, seminar "kako koristiti Aarhušku konvenciju za zaštitu okoliša i prirode"

Tijekom dvije godine trajanja projekta pratili smo provedbu Aarhuške konvencije i pripremili i objavili Izvješće organizacija civilnog društva o provedbi Aarhuške konvencije u Hrvatskoj za razdoblje od 2014. do 2016. Izvješće smo poslali brojnim dionicima, među kojima je i Tajništvo Aarhuške konvencije.

U suradnji sa Zelenom akcijom, kao nositeljicom projekta, te s Pravom na grad, Multimedijalnim institutom, Zelenim Osijekom i Art radionicom Lazaret, Zelena Istra je provodila aktivnosti u okviru projekta "**Open and participatory governance of COMMUNAL SErvices aNd SpacE (COMMUN-SENSE)**", kojeg financira EU. Projekt ima za cilj osnaživanje udruga i građana za borbu protiv korupcije u upravljanju komunalnim uslugama i prostorom. U okviru projekta smo pratili tri slučaja upravljanja prostorom gdje su uočeni potencijalni koruptivni elementi: izgradnja kolektorske mreže i pročistača otpadnih voda s recipijentom Grdoselskim potokom bez provedene procjene utjecaja na okoliš, uništavanje 2 km obale u Peroju nasipavanjem bez provedene procjene utjecaja na okoliš te angažman na obustavljanju izgradnje ugostiteljskih i drugih objekata na Galebovim stijenama u Puli. Ovaj posljednji slučaj u suradnji s građanskom inicijativom rezultirao je odustajanjem Grada Pule i investitora od uništavanja prelijepе prirodne gradske plaže. Krajem godine smo sudjelovali na studijskom putovanju u Barcelonu, gdje smo se imali prilike upoznati s načelima, metodama i rezultatima pametnih politika upravljanja gradom i komunalnim uslugama, koje su prezentirali predstavnici gradske vlasti.

U okviru projekta **"Sudjelovanjem i društvenom kontrolom do zaštite javnih dobara"** (u partnerstvu s Pravom na grad, Kinookusom, Filmaktivom i Eko Krkom), koji je finansirala Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva, u 2016. smo tiskali knjižicu "Privremeno korištenje napuštenih prostora".

S obzirom da mnogi europski gradovi imaju slične probleme s napuštenim zgradama i dijelova urbanih područja, a privremeno korištenje već je uhodani način nijehova rješavanja zajedno s participativnim modelima upravljanja, uključili smo se u međunarodni projekt **New Ideas for Old Buildings** (projekt sufinancira EU kroz program Europa za građane), kojeg zajedno provodi 7 malih i srednje velikih gradova od Baltika do Balkana u suradnji s organizacijama civilnog društva s ciljem pronalaska efikasnih i na demokratskim načelima ustrojenih rješenja za revitalizaciju gradova i unapređenje kvalitete života. U 2016. godini u sklopu projekta aktivno smo sudjelovali na međunarodnim konferencijama u Beogradu, Cesisu i Mariboru. Od 27. do 28. travnja 2016. u Društvenom centru Rojc u Puli organizirali smo međunarodnu konferenciju "Open Spaces for Sharing and Imagination". Dvadeset izlagača iz deset europskih gradova predstavilo je mogućnosti upotrebe napuštenih zgrada te svoje primjere dobre prakse iz Berlina, Lisabona, Bilbaoa, Bordeauxa, Londona, Ajdovščine, Oberhausena, Cesisa, Beograda, Zagreba, Pule i drugih gradova. Više o projektu i održanim aktivnostima potražite na linku: <http://newideasforoldbuildings.eu/>

Pula, Društveni centar Rojc, 27.-28.4.2016., konferencija "Open Spaces for Sharing and Imagination"

Zelena Istra ima istaknuto mjesto u radu **Saveza udruga Rojca**, odnosno unapređenju prostornih uvjeta i upravljačkih mehanizama **Društvenog centra Rojc** u Puli. Tako su i u 2016. predstavnice Zelene Istre nastavile obavljati funkcije predsjednice Koordinacije Društvenog centra Rojc (tijekom godine potvrđen je novi dvogodišnji mandat), mješovitog javno-civilnog tijela zaduženog za upravljanje Centrom, i članice Upravnog odbora Saveza udruga Rojca te članice uredništva novina DC-a Rojc "Veznik". Udruga se aktivno uključila i u osmišljavanje i provedbu aktivnosti koje za cilj imaju stabilizaciju i unapređenje djelovanja SUR-a te unapređenje upravljanja zgradom putem mješovitog javno-civilnog modela, uključivši se i u realizaciju nekoliko projekata. U sklopu projekta "The Origin of Spaces - innovative practices for sustainable multidisciplinary clusters" (EU Program Erasmus Plus, nositelj "Les Darwiniens" Bordeaux, Francuska), sudjelovali smo na sastancima i radionicama u Lisabonu u centru LX Factory te u organizaciji susreta u Puli u Društvenom centru Rojc, gdje smo ugostili predstavnike društveno-kulturnih centara iz Bilbaoa, Londona, Bordeauxa i Lisabona. Tijekom 2016. aktivno smo radili i na sadržaju buduće online platforme koja će biti predstavljena u 2017. godini. U sklopu projekta "Platforma Saveza udruga Rojca" (Zaklada kultura Nova) Zelena Istra sudjelovala je u kreiranju i uređivanju Radio Rojca i novina "Veznik", te u prikupljanju podataka o korisnicima prostora u Centru te njihovim stavovima o razvojnim pitanjima.

Tijekom godine sudjelovali smo kao volonteri na 4 sjednice Koordinacije Društvenog centra Rojc, 6 sjednica Upravnog odbora Saveza udruga Rojca. Sudjelovali smo i u pripremanju 2 broja novina "Veznik" i u organizaciji "Akcije Rojc" sa Zelenim programom posvećenim održivoj, sigurnoj i zdravoj hrani tj. o alternativnim načinima distribucije ekoloških proizvoda te predstavljanjem priručnika "Briga o tlu".

Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva dala je podršku platformi organizacija za zaštitu okoliša iz 6 jadranskih država nazvanoj "Jedan Jadran". 11 organizacija članica platforme je tijekom 2016. održalo niz sastanaka i javnih događanja s osvjećivanja javnosti o nužnosti zaštite Jadranu, malog, zatvorenog i izrazito osjetljivog mora, od istraživanja i eksploracije nafte. Platformu je koordinirala Zelena Istra. Od zajedničkih aktivnosti izdvajamo studijsko putovanje u Regije Marche i Abruzzo, gdje je građanski aktivizam protiv naftnih platformi izniman po brojnosti, raznolikosti aktera i uspjesima, te zajedničku kampanju za koju smo koristili jedrenjak talijanske organizacije Legambiente kako bismo u Hrvatskoj (Dubrovnik), Crnoj Gori (Bar) i Albaniji (Vlora) poslali poruku protiv istraživanja i eksploracije ugljikovodika u Jadranu. Predsjednica Zelene Istre je prilikom posjeta Italiji održala konferenciju za novinare s predsjednikom Regije Veneto u njenom sjedištu u Veneciji, od kojeg je platforma dobila punu podršku (https://www.youtube.com/watch?v=_4cHn9JD2qU).

15.9.2016., Bar, Crna Gora, zajednička akcija platforme Jedan Jadran na dan potpisivanja ugovora o eksploraciji nafte u crnogorskom podmorju između Vlade i naftnih kompanija

OKOLIŠNA DEMOKRACIJA

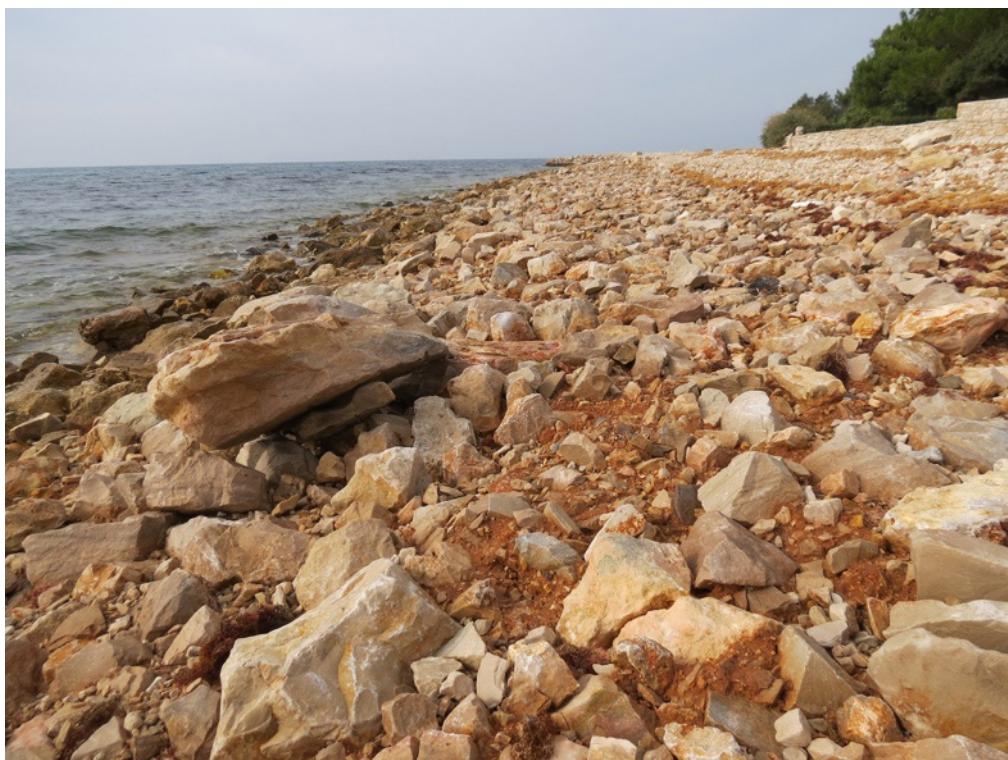
Prava koja proizlaze iz **Aarhuške konvencije** bila su u središtu pažnje djelovanja Zelene Istre i u 2016. – radi se o pravima na informacije, sudjelovanje i pristup pravosuđu u okolišnim pitanjima, tj. stupovima **okolišne demokracije**. Nastavili smo nadzor nad provedbom tih prava u praksi te se direktno uključivali u pojedinim slučajevima. Putem Zelenog telefona informirali smo građane o tim pravima, uključivali smo se u postupke procjene utjecaja na okoliš ili savjetovali građane o njima.

Pravo na pristup pravosuđu iskoristili smo u dva slučaja. Od 18. siječnja 2013. do 9. rujna 2016. trajao je postupak koji je na Upravnom sudu u Rijeci pokrenulo šest privatnih tužitelja iz Marčane i Zelena Istra protiv rješenja Ministarstva zaštite okoliša i prirode o prihvatljivosti za okoliš eksploatacije karbonatne sirovine na eksploatacijskom polju "Marčana" nositelja zahvata Kamen d.d. Pazin. U rujnu 2016. je Sud presudio u korist tužitelja, poništavajući rješenje Ministarstva. Ovaj slučaj još je jednom dokazao ono na što Zelena Istra već godinama ukazuje – da su studije utjecaja na okoliš tendenciozni dokumenti koji služe pravdanju predloženih zahvata a ne objektivnoj procjeni mogućih negativnih utjecaja na okoliš i da se vrlo često ne poštuju ni temeljni propisi, a nadležna povjerenstva za ocjenu studija utjecaja na okoliš kao ni nadležno ministarstvo ne reagiraju na kršenje zakona i izdaju neopravdana pozitivna mišljenja i nezakonita rješenja. Mišljenje lokalne javnosti se traži samo iz formalnih razloga i nakon toga u potpunosti ignorira.

2016. smo na Upravnom sudu pokrenuli još jedan spor protiv Ministarstva zaštite okoliša i energetike zbog rješenja kojim je investitor ski-lifta u uvali Valovine u Puli oslobođen obaveze ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na ekološku mrežu premda se zahvat planira na području Natura 2000.

Pravo na sudjelovanje u donošenju odluka o pitanjima koja se odnose na kvalitetu života u zajednici jedno je od temeljnih prepostavki demokratskih društava. Iz toga proizlazi i važnost prava na sudjelovanje u postupcima procjene utjecaja na okoliš, prilikom donošenja prostornih planova, propisa ali i strategija i programa koji mogu imati značajan utjecaj na okoliš ili utjecati na sposobnost udrugu da sudjeluju u postupcima donošenja tih dokumenta te na nadziru njihovu provedbu.

Tijekom 2016. **uključili smo se u javne rasprave** o izmjenama i dopunama Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš, o Prijedlogu izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja grada Buzeta, u postupcima procjene utjecaja na okoliš za izgradnju ski-lifta u uvali Valovine u Puli i za nasipavanje obale u Peroju te u javna savjetovanja o Županijskoj razvojnoj strategiji Istarske županije, Strategiji obrazovanja Istarske županije, Lokalnom programu za mlade Grada Pule i o Nacionalnom izvještaju o provedbi Aarhuške konvencije.

Grad Vodnjan: nadležima smo prijavili monstruozno uništavanje obalnog pojasa u duljini od 2 kilometra

Pravo na sudjelovanje u odlučivanju o vlastitom okolišu postoji na papiru, kao što je i neposredno uključivanje građana u odlučivanje utvrđeno i Ustavom. No, mi smo neuređena, duboko korumpirana država s niskim demokratskim standardima pa ta prava najčešće ostaju samo "papirnata". Za njihovu provedbu u praksi građani se moraju izboriti. Građani su sve svjesniji toga i lokalne građanske inicijative postaju sve brojnije. **Tijekom 2016. za pomoć su nam se obratile tj. podršku smo pružili inicijativi građana** iz Tar-Vabriga protiv sječe Ladonje, inicijativi protiv izgradnje i komercijalnog iskorištavanja plaže na Galebovim stijenama u Puli, inicijativi "Zaštitimo slap Sopot" i inicijativi "Volim Prtlog" Labin. Prve tri bile su uspješne i spriječile su uništavanje okoliša, dok je zadnja još uvijek u tijeku. Svoje znanje i iskustvo stavili smo na raspolaganje tim inicijativama koje su dokazale da se za vlastiti kraj vrijedi boriti i da uspjeh dolazi s predanim angažmanom. Građanskog aktivizam i solidarnost osnovni su preduvjeti za to.

Doprinos u kreiranju i provedbi javnih politika koje se tiču okoliša dali smo **i sudjelovanjem u radnim skupinama tijela državne i lokalne uprave**: Partnersko vijeće urbanog područja Pula, Radna grupa za otpad u okviru Plana za zdravlje Istarske županije, Radna skupina Ministarstva zaštite okoliša za izradu nacrta Izvještaja o provedbi Aarhuške konvencije, Radna skupina Grada Pule za područje Zdravlje mladih.

Nastavili smo održavati i nadograđivati sadržaj na internetskim stranicama udruge <http://aarhus.zelena-istra.hr>

OTPADNICI

NJOM
NJOM

POKI

MRKI

OTTO

DOKI

GOSPODARENJE OTPADOM

Zelena Istra je nastavila raditi i tijekom 2016. godine u području **edukacije i informiranja različitih ciljnih skupina građana Istarske županije o pravilnom postupanju s otpadom i to surađujući s komunalnim poduzećima 6.MAJ d.o.o. iz Umaga i MED EKO SERVIS d. d. iz Općine Medulin te uz finansijsku potporu Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost RH.**

U suradnji s Komunalnim poduzećem 6. MAJ d.o.o. nastavili samo rad na kampanji "Izdvoji s(v)e. Fai la differenza". Tijekom 2016. godine proveli smo 10 edukativnih radionica o odvojenom prikupljanju otpada za građane Bujštine, gostujući u njihovim mjesnim odborima. Građane smo također educirali i informirali o važnosti odvojenog prikupljanja otpada te ponovne uporabe gostujući u 10 tridesetminutnih radio emisija na radio postajama Eurostar Umag, Radio FM Rovinj i Soundset Radio Pula.

Osim edukacije i informiranja građana, organizirali smo i uspješno proveli okrugli stol **"Kako do 2023. ostvariti 50% odvojeno prikupljenog otpada u Istarskoj županiji?"**. Cilj okruglog stola je bio na jednom mjestu okupiti predstavnike 9 komunalnih poduzeća iz Istarske županije koji su imali priliku kroz kratke prezentacije predstaviti svoje do sada uspostavljene sustave gospodarenja otpadom s naglaskom na postignute rezultate, ali i izazove s kojima se susreću, nastojeći postići željeni postotak odvojeno prikupljenog otpada koji bi do 2023. godine, sukladno EU direktivi, trebao iznositi 50 posto. Osim predstavnika komunalnih poduzeća na okrugлом stolu su sudjelovali: talijanski stručnjak za gospodarenje otpadom Raphael Rossi, voditelj Programa gospodarenja otpadom iz Zelene Akcije Marko Košak, predstavnici Odjela za održivi razvoj IŽ te predstavnica ŽCZGO Kaštijun.

Tijekom 2016. godine u sklopu kampanje "Izdvoji s(v)e. Fai la differenza" pokrenuli smo i sadržajno osmislimi edukativno-interaktivnu web stranicu www.izdvojisve.info. Iako smo stranicu prvotno zamislili kao svojevrsnu pomoć građanima Bujštine u aktivnom odvajajući otpada i korištenju zelenih otoka, pokazala se vrlo korisnom i za sve ostale građane Istarske županije. Naime, stranica, između ostalog, donosi sadržaje o vrstama otpada koje građani trebaju odvajati bez obzira na sustave gospodarenja otpadom koji su uspostavljeni u njihovim gradovima i općinama, ali i korisne savjete i upute kako sprječiti, odnosno ponovno upotrijebiti otpad u domaćinstvu, na radnom mjestu, u vrtiću ili školi. Web stranicu smo radi lakšeg snalaženja i razumijevanja sadržaja podijelili u 3 cjeline: djeca (uzrast od 3 do 14 godina), mladi (uzrast od 14 do 18 godina) i odrasli (uzrast od 18 godina nadalje).

Tijekom petogodišnjeg rada na području Bujštine uspjeli smo detektirati probleme i izazove s kojima se susreću i građani i nadležno komunalno poduzeće u provedbi održivog sustava gospodarenja otpadom. U cilju njihova rješavanja u 2016. godini smo posebnu pozornost usmjerili na privatne iznajmljivače i u suradnji s turističkim zajednicama i Udrugom privatnih iznajmljivača Bujštine osmislili plakat s uputama o odvojenom prikupljanju otpada na hrvatskom, engleskom, njemačkom i talijanskim jeziku, koje su privatni iznajmljivači postavili u svoje apartmane.

S komunalnim poduzećem MED EKO SERVIS d. d. i Općinom Medulin smo i u 2016. godini nastavili suradnju na provedbi projekta "Saberi se.. POBERI SVE, ODVOJI OPASNO, POSPREMI KORISNO!" i to izdavanjem istoimenog vodiča o odvojenom prikupljanju otpada. Vodič na 32 stranice donosi građanima Općine Medulin smjernice i pravila kako, gdje i zašto odvajati otpad te kako se što učinkovitije prilagoditi novouspostavljenom sustavu gospodarenja otpadom "od vrata do vrata" o kojemu smo ih educirali tijekom cijele 2015. godine.

Tijekom 2016. godine nastavili smo i provedbu projekta "Reciklirajmo u školi" uz podršku Turističke zajednice grada Pule, Grada Pule i tvrtke Metis d.d., čija su ciljana skupina posljednjih 5 godina učenici osnovnih škola s područja grada Pule. Iako je osnova projekta natjecanje, program, osim učenika, obuhvaća i nastavnike i ostale djelatnike škole te članove učeničkih obitelji i susjede.

Protekla godina protekla je i u sudjelovanju Zelene Istre u europskom projektu "S nama na zelenu granu". Nositelj projekta bilo je Pučko otvoreno učilište Ante Babić iz Umaga, dok su partneri na projektu, osim Zelene Istre, bili Komunalno poduzeće 6. MAJ d.o.o. iz Umaga te Otvoreno učilište Diopter iz Pule. U projektu smo sudjelovali u aktivnostima edukacije građana Bujštine o odvojenom prikupljanju otpada. U tu smo svrhu proveli 15 edukativnih radionica o odvojenom prikupljanju otpada u mjesnim odborima i dječjim ljetnim kampovima, sudjelovali u pisanju brošure "S nama na zelenu granu" na temu gospodarenje otpadom na području Bujštine te surađivali u medijskoj kampanji projekta.

Zelena Istra je u suradnji sa Socijalnom zadrugom Humana Nova iz Čakovca i Socijalnom zadrugom Contus iz Pule te uz finansijsku potporu Istarske županije u 2016. godini provela **akciju skupljanje tekstila, tekstilne odjeće i obuće pod nazivom "Isprazni-Doniraj-Recikliraj"**. Akciji se odvazalo više od 100 građana i komunalno poduzeće iz Rovinja koje smo na ovaj način educirali o važnosti doniranja i recikliranja tekstila, tekstilne odjeće i obuće. U akciji je prikupljeno 4.960 kg tekstila, tekstilne odjeće i obuće. Prikupljeno smo distribuirali u Socijalnu zadrugu Humana nova Čakovec te prodajom otpadnog tekstila osigurali potrebna finansijska sredstva za osnivanje Socijalne zadruge Humana Nova Istra koju čine uz Humanu Novu Čakovec, Udruga Zelena Istra, Udruga slijepih Istarske županije, Udruga Kemp Katz, Gradska radionica, Udruga UZPIRO - CRO, HUIU i Socijalna zadruga - Contus te zainteresirane fizičke i pravne osobe. Osnovana Socijalna zadruga Humana Nova Istra je započela proces osnivanja centra ponovne upotrebe sa sjedištem u Labinu koji će zapošljavati osobe s invaliditetom i druge društveno isključene osobe te će poticati održivi razvoj lokalne zajednice, što nadalje pridonosi smanjenju siromaštva i očuvanju prirode i okoliša u Istarskoj županiji.

21.05.2016., Pula, akcija prikupljanja tekstila "Isprazni - doniraj - recikliraj", prikupljeno i potom prodano gotovo 5 tona otpadnog tekstila

SASTAVNICE OKOLIŠA I ZDRAVLJE

I u 2016. godini nastavili smo suradnju s Istarskom županijom i Zavodom za javno zdravstvo Istarske županije na provedbi projekta ZELENI TELEFON - zaštitom okoliša do zaštite zdravlja - PRIORITET ZRAK s ciljem povećanja informiranosti građana Županije o provedbi mjera zaštite i kvalitete zraka. Nastavili smo rad na promociji i sadržajnom poboljšanju web stranice www.istratzrak.hr. Sukladno tome na stranicu je uvedena nova kategorija pod nazivom Građani za zrak, što je rezultiralo povećanjem broja poziva građana na Zeleni telefon u kategoriji zrak. I u ovoj godini nastavili smo suradnju s Gimnazijom Pula i Gimnazijom Labin, čije smo učenike tijekom 2 edukativne radionice educirali o kvaliteti i zaštiti zraka, odnosno o utjecaju klimatskih promjena na promjene u prirodi i okoliš projekcijom dokumentarnog filma "Prije potopa". U protekloj godini organizirali smo i dva javna događanja o kvaliteti i zaštiti zraka - u suradnji s Istarskom županijom i Sindikatom biciklista Hrvatske održali smo okrugli stol u Puli "Održiva mobilnost - kako smanjiti utjecaj prometa na kvalitetu zraka" te u suradnji s Istarskom županijom i Agencijom za zaštitu okoliša tribinu u Labinu "Znamo li kakav zrak udišemo u Istri".

Da bismo detektirali probleme s kojima se susreću građani vezano uz kvalitetu i zaštitu zraka, ali i da bismo ih savjetovali kojim se službama i institucijama mogu obrati kako bi te probleme i rješili, na gradskim tržnicama u Puli i Labinu održali smo info dane. Iako je projekt završio početkom 2017. godine, nastaviti ćemo raditi na informiranju i edukaciji građana o kvaliteti i zaštiti zraka u Istarskoj županiji i to objavljivanjem sadržaja na web stranici www.istratzrak.hr, kao i putem službene Facebook stranice Zelene Istre.

Info dan o kvalitetu zraka, Pula, 16.9.2016.

ZELENI
TELEFON

Ovim programom postižemo kontinuiranu suradnju s građanima, osluškujemo njihove probleme koji se tiču zaštite okoliša i pomažemo u njihovom rješavanju. Cilj ovog programa je poticanje građana na aktivno sudjelovanje u rješavanju problema u okolišu, jačanje suradnje s mjerodavnim službama i pospješivanje njihovog angažmana na prijavljenim slučajevima, ali i praćenje provedbe propisa s područja zaštite okoliša i prava na pristup informacijama. Svakog radnog dana od 8-16 sati građanima je na raspolaganju jedna osoba koja pruža informacije, savjetuje, pokušava riješiti problem odlaskom na mjesto događaja, kontaktiranjem inspekcija i nadležnih službi ili obavještavanjem medija.

U 2016. godini primili smo ukupno 203 poziva građana. Prema kategorijama Zelenog telefona, najviše prijava i ove godine je vezano uz otpad (60 prijava, 29,7%), čime je nastavljen trend prijašnjih godina. Slijedi kategorija zelenilo s 32 prijave (15,84%) te kategorija gradnja s 25 prijava (12,38%). Vidimo da u 2016. godini imamo trend porasta broja prijava slučajeva koji su vezani uz gradnju. Veliki dio slučajeva odnosi se na planirane zahvate u okolišu, kao što je nasipavanje morske obale ili na komentare građana na nove prostorne planove koji predviđaju prenamjenu i gradnju u zelenim zonama.

Divlje odlagalište smeća u Dugoj uvali

Ovo razdoblje obilježile su i brojne uspješne građanske inicijative i akcije te imamo niz riješenih slučajeva sa Zelenog telefona. Jedna od njih je svakako inicijativa građana za spas ladonje u Tar-Vabrigi. Naime, građani su tijelima branili sjeću stogodišje ladonje koju je Općina htjela posjeći zbog izgradnje novog kružnog toka. Nakon angažmana građana, peticija i reakcije brojnih medija, sjeća je obustavljena. Tu je još i inicijativa za zaštitu Galebovih stijena u Puli gdje se nakon reakcije građana zaustavilo izdavanje koncesije za otvaranje adrenalinske plaže te uspješna inicijativa za zaštitu Slapa Sopota. Podržali smo i inicijativu protiv postavljanja bazne stanice na obiteljske kuće "Zdravo naselje" iz Pule kao i novu inicijativu koja će biti aktivna i u 2017. godini - Volim Prilog! Iz Labina, a koja se bori za zaštitu istoimenog značajnog krajobraza. U sklopu Mreže Zelenih telefona sudjelovali smo i u brojnim aktivnostima europskog projekta "Partnerstva za okoliš: Razvoj kapaciteta u zaštiti okoliša javnog i civilnog sektora u Hrvatskoj kroz primjenu servisa Zelenog telefona." u sklopu IPA programa Europske unije. Više o Mreži i aktivnostima Zelenog telefona potražite na: www.zeleni-telefon.org

Godišnji izvještaj Zelenog telefona za 2016. godinu pronađite na sljedećoj poveznici: [http://www.zelena-istra.hr/files/GODIS%CC%8CNJI%20IZVJES%CC%-8CTAJ_ZT-a_2016-web\(1\)_0.pdf](http://www.zelena-istra.hr/files/GODIS%CC%8CNJI%20IZVJES%CC%-8CTAJ_ZT-a_2016-web(1)_0.pdf)

Uspješna inicijativa građana Tar-Vabriga protiv sjeću stogodišnje ladonje

VIBOR JUHAS
CIJENA UGUENA

PRODUKCIJA
ZELENA ISTRA

SURADNJA, PARTNERSTVA, KOALICIJE, DJELOVANJE NÁ EUROPSKOJ RAZINI

Jedan od strateških ciljeva udruge je i jačanje utjecaja udruge na okolišne javne politike i uloge "watchdoga", a među prioritetima u ostvarivanju tog cilja kontinuirano razvijanje suradnje s okolišnim organizacijama u zemlji i inozemstvu. Od svog osnutka Zelena Istra veliku pažnju posvećuje upravo suradnji i umrežavanju, kako unutar svog sektora zaštite okoliša, tako i međusektorskom povezivanju. Prije gotovo 20 godina bili smo među inicijatorima povezivanja udruga u Zeleni forum i u Mrežu Zelenih telefona, neformalnih mreža koje djeluju i danas i koje u svom opusu bilježe brojna postignuća. Gotovo da i nema projekta koji Zelena Istra ne provodi u partnerstvu s drugim udrugama, ali i institucijama, školama, komunalnim poduzećima, jedinicama lokalne uprave itd. Tako smo 2016. sve projekte provodili u partnerstvu s različitim domaćim i inozemnim organizacijama za zaštitu okoliša, ali i iz drugih sektora, s jedinicama lokalne uprave, školama, učilištima, institucijama itd. Formalna, neformalna i projektna partnerstva održavamo na lokalnoj (Savez udruga Rojca), regionalnoj (Civilna platforma Istre, aktivnosti s komunalnim poduzećima), nacionalnoj (Mreža Zelenih telefona, Zeleni forum, Forum za prostor, GOOD inicijativa, projektna partnerstva) i međunarodnoj razini (Platforma jedan Jadran, projektna partnerstva).

U partnerstvu s 20 organizacija iz 16 europskih zemalja Zelena Istra je tijekom 2016. godine sudjelovala u provođenju u trogodišnjeg projekta "**Financing development and developing finance for European Year of development 2015: A Pan-European campaign to align European investments in developing countries with the post-2015 Millennium Development Goals framework and the EU policies that promote sustainable growth and poverty reduction**". Mreža udruga CEE Bankwatch Network nositeljica je ovog 3,5 milijuna eura vrijednog projekta kojeg finansijski podržava Europska unija, Ured za udruge Vlade RH, a tijekom 2016. godine i Istarska županija. Cilj projekta je približiti razvojne teme građanima novih zemalja članica EU te postići široku javnu podršku u raspravama o alokaciji europskih i hrvatskih finansijskih sredstava te nužnosti njihova ulaganja u održivu energetsku infrastrukturu i održivo upravljanje prirodnim resursima. Projektom se promoviraju pravedniji odnosi Europe sa zemljama u razvoju koji podrazumijevaju poštivanje i zaštitu ljudskih prava te društvenu jednakost.

Nakon međunarodne prosvjedne akcije i tribine kojima smo pozvali Vladu da odustane od uvoza ugljena i izgradnje Plomina C, u 2016. godini smo u suradnji s pulskim autorom Viborom Juhasom izradili kratki animirani film "Cijena ugljena". Film, koji je na Internetu dosad pogledan preko 148 tisuća puta, prikazuje negativne posljedice eksploatacije i izgaranja ugljena, a u jednu priču povezuje TE Plomin i El Cerrejon, zloglasni kolumbijski rudnik ugljena. Naime, Kolumbija je više od 15 godina jedan od najvećih izvora ugljena za TE Plomin. Pritom se eksploatacija ugljena u ovoj zemlji povezuje s velikim stradanjima lokalnih zajednica i problemima poput nedostatka pitke vode, otimačine zemlje i nemogućnosti zajednica za proizvodnju hrane i dostojanstven život.

Projekcija animiranog filma, HUIU, Pula, 12.12.2016.

U 2016. smo također organizirali seminar u Zagrebu „Hrvatska energetska budućnost – kako organizirati pravedan i čist energetski sustav čiju cijenu neće plaćati zemlje u razvoju“, objavili četiri članka na teme projekta te sudjelovali u istraživačkoj misiji u Mongoliji kako bi prikupili informacije o planovima mongolske vlade i podršci međunarodnih finansijskih institucija za izgradnju novih termoelektrana na ugljen te zagovarali investicije u obnovljive izvore energije.

Budući da je za provedbu projekta "Financiranje razvoja" bilo potrebno osigurati dodatna sredstva, uspješno smo aplicirali projekt "**Colombian coal - the uncomfortable truth for Croatia and Europe**" nizozemskom solidarnom fondu XminusY. U okviru ovog projekta smo pozivali nadležne na trajno odustajanje od Plomina C i uvoza ugljena, ne samo putem međunarodne akcije, tribine i objave dva intervjua s međunarodnim gostima, već i kroz akcije slanja razglednica u Puli, Labinu i Zagrebu te online peticije.

U platformi okolišnih organizacija iz svih obalnih država "Jedan Jadran", Zelena Istra je kao voditeljica projekta koordinirala sve aktivnosti tijekom 2016. – zajedničke sastanke, studijsko putovanje u Italiju, otvoreno pismo Europskoj komisiji, kampanju u 3 jadranske države i druge aktivnosti.

Lanciano, Italija, travanj 2016. , studijski posjet članica platforme Jedan Jadran Regijama Marche i Abruzzo

Zelena Istra često svoje resurse koristi za razvijanje ili podršku društveno korisnim idejama i aktivnostima, kao npr.u slučaju Društvenog centra Rojc osmogodišnjim volonterskim radom u njegovom upravljačkom tijelu i sudjelovanjem u radu Upravnog odbora Saveza udruga Rojca. U 2016. smo postali članicom Zadruge za etičko financiranje i sudjelovali u aktivnostima za osnivanje Socijalne zadruge Humana Nova Istra odnosno Centra za ponovnu uporabu.

ČLANSTVO,
KOMUNIKACIJÁ
S CILJNIM
SKUPINAMA I
ORGANIZACIJSKI
RAZVOJ

Zelena Istra je već dokazala svoj potencijal za dugoročni pozitivni utjecaj i kapacitete za nastavak provedbe ciljeva zbog kojih je osnovana. Tako je i tijekom 2016. pokazala usklađenost ciljeva i instrumenata koje koristi u svom djelovanju kao i demokratizacijski potencijal te su vidljive promjene u okruženju uslijed ukupnih učinaka tog djelovanja.

U 2016. smo unaprijedili rad udruge s nekoliko novih pravilnika i dokumenata – usvojili smo Strateški plan udruge za razdoblje 2016.-2018., novi Pravilnik o radu udruge, Pravilnik o zaštiti informacijskog sustava i tajnosti podataka te imenovali službenika za zaštitu osobnih podataka. Tijekom godine održano je **7 sjednica Upravnog odbora i 4 Skupštine udruge**. Sve važnije odluke razmatraju se i donose na Skupštini, što pokazuje i njihova učestalost. Zadržali smo isti broj zaposlenih – 6 i istu razinu plaća.

Identificirani strateški ciljevi su 1) osnažiti participativnu demokraciju i građanski aktivizam u okolišnim pitanjima (prioriteti: djelovati u domeni zaštite javnih i zajedničkih dobara, osmisliti, zagovarati i institucionalizirati mehanizme participativne demokracije, poticati sudjelovanje građana u odlučivanju), 2) ojačati utjecaj na okolišne javne politike i ulogu "watchdoga" (prioriteti: aktivno sudjelovati i utjecati na donošenje odluka u javnim okolišnim politikama, aktivno pratiti i nadzirati provedbu javnih okolišnih politika, kontinuirano razvijati suradnju s okolišnim organizacijama u zemlji i inozemstvu), 3) Organizacijski osnažiti i razviti financijsku održivost udruge.

Tijekom 2016. u udruzi je volontiralo 17 volontera (pomoć u organizaciji tribina, akciji prikupljanja otpadnog tekstila, pomoć građanskim inicijativama, akcija uređenja kafića zajednica, održavanje računala i internetskih stranica Zelene Istre itd.), od toga u prvoj skupini volontera 104 sata te u drugoj skupini 826 sati. Prema Pravilniku o internom poslovanju Zelene Istre, ukupna vrijednost volonterskog rada iznosila je u kunama 43.380,00 kn.

Komunikaciju s dionicima, ciljnim skupinama i širom javnošću nastavili smo putem mjesečnika ZInfo u kojem objavljujemo informacije o svim aktivnostima Zelene Istre i koji se šalje na preko 400 email adresa većinom u Istarskoj županiji, ali i u cijeloj Hrvatskoj.

Nastavili smo objavljivati članke i informacije na internetskim stranicama udruge
www.zelena-istra.hr
www.zt.zelena-istra.hr
www.aarhus.zelena-istra.hr
www.nosisezdravo.org
www.pulaodlucuje.org
www.muzil-starter.org

te koristiti Facebook za distribuciju informacija. Facebook stranica Zelene Istre trenutno ima više od 3500 likeova, a broj je kontinuirano u porastu.

Svi zaposleni u udruzi kontinuirano se dodatno informiraju, educiraju i raz-

mjenjuju informacije s relevantnim dionicima. Tijekom 2016. zaposlenici su sudjelovali na sljedećim seminarima, radionicama, predavanjima, konferencijama i javnim debatama:

- 22.-23.02. - Beograd, konferencija "Nove ideje za stare zgrade"
- 22.02. - Pula, okrugli stol "Civilno društvo u Istri - analiza stanja i mogućnosti razvoja" u okviru projekta "Jačanje uključivanja civilnog društva i građana/ki u kreiranju javnih politika u Istri"
- 03.03. - Pula, radionica "Ljudska prava" u okviru projekta "Jačanje uključivanja civilnog društva i građana/ki u kreiranju javnih politika u Istri"
- 14.03. - Poreč, sastanak u okviru projekta "Jačanje uključivanja civilnog društva i građana/ki u kreiranju javnih politika u Istri"
- 22.-24.03. - Prag (Brve), sastanak projektnog tima u okviru projekta "Financiranje razvoja i razvijanje finansijskih sredstava prikladnih u Europskoj godini razvoja 2015." (tzv. DEAR projekt)
- 25.04. - Pula, konferencija "Info dan o Europskom socijalnom fondu"
- 31.05. - Rijeka, radionica "Inovativne strategije namicanja sredstava – diverzifikacija i privatni izvori" u organizaciji GONG-a
- 02.06. - Rijeka, panel u organizaciji Ureda Povjerenika za informiranje "Otvoreni podaci: jedinice lokalne vlasti - objavljivanje i ponovno korištenje podataka javnog sektora"
- 06.09. - Karlovac, sudjelovanje u raspravi "Promišljanje grada" u okviru programa Nova kultura - Hibridni grad 2016. o organizaciji KAMATRIXA16.-
- 06.-09.06. - Cesis, Latvia, konferencija "New ideas for old buildings"
- 09.-11.06. - Dubrovnik, Forum za prostor
- 13.-14.06. - Banja Luka, konferencija "Commons! Creative Ways of Activism and Participation" u organizaciji Heinrich Boell Stiftunga
- 16.-17.06. - Poreč, konferencija "Politička kultura i participativna demokracija"
- 29.06. - Buje, Završna konferencija projekta "Plastic-skills", Erasmus+ program, Gospodarska škola Buje
- 21.-30.08. - Mongolija, istraživačka misija u okviru DEAR projekta
- 27.-29.09. - Skopje, Makedonija, sudjelovanje na okruglom stolu o modelima upravljanja kulturnim centrima u okviru Pop-up ACTO festivala
- 20-24.10. - Barcelona, Španjolska, studijsko putovanje u okviru projekta COMMUN SENSE
- 25.10. - Krško, Slovenija, studijsko putovanje u sklopu projekta "S nama na zelenu granu": Centar za gospodarenje otpadom Krško i Svijet energije Krško
- 28.10. - Pazin, sastanak s lokalnim vlastima u sklopu projekta "Pula odlučuje"/"Participativno budžetiranje: građani nadziru lokalni proračun"
- 10.11. - Rovinj, sastanak s lokalnim vlastima u sklopu projekta "Pula odlučuje"/"Participativno budžetiranje: građani nadziru lokalni proračun"
- 11.11. - Umag, Završna konferencija projekta "S nama na Zelenu granu", kazališna dvorana POU Umag
- 13.11. - Buzet, sastanak s lokalnim vlastima u sklopu projekta "Pula odlučuje" / "Participativno budžetiranje: građani nadziru lokalni proračun"
- 01.-02.12. - Maribor, Slovenija, konferencija u okviru projekta New Ideas for Old Buildings "How Oldies can become goldies"
- 05.-06.12. - Zagreb, konferencija "Naša voda"

- 14.12. - Berlin, Njemačka, partnerski sastanak u okviru DEAR projekta
- 16.12. - Pazin, sudjelovanje na Predstavljanju mogućnosti dodjele bespovratnih sredstava u okviru Programa Interreg V-A Italija-Hrvatska 2014.-2020."
- 21.12. - Pula, tribina "Ima li Istra prostora za bolje?"

U 2016. Zelena Istra je organizirala sljedeća javna događanja :

- 17.02. - Pula, tribina "Kobni lanac ugljena – od Kolumbije do Italije i Hrvatske"
- 24.02. - Labin, tribina "Znamo li kakav zrak udišemo u Istri"
- 25.02. - Pula, okrugli stol "Održiva mobilnost - kako smanjiti utjecaj prometa na kvalitetu zraka"
- 05.03. - Pula, tribina "Pula odlučuje: Kakav bazen trebamo?"
- 07.-11.04. - Italija (Ancona-Ripatransone-Pescara-Vasto-Trabocchi obala-Tollo-Lanciano), studijsko putovanje platforme Jedan Jadran
- 21.04. - Pula, edukacija "Građanski nadzor nad radom tijela javne vlasti" u sklopu projekta Civilne platforme Istre pod nazivom "Jačanje uključivanja civilnog društva i građana/ki u kreiranje javnih politika u Istri"
- 26.-27.04. - Pula, konferencija u sklopu projekta "New ideas for old buildings"
  - Open Spaces for Sharing and Imagination
- 02.-03.06. - Pula, seminar "Kako koristiti Aarhušku konvenciju za zaštitu prostora i prirode"
- 17.-18.10. - Poreč, edukacija "Feminizam i solidarnost" u sklopu projekta Civilne platforme Istre pod nazivom "Jačanje uključivanja civilnog društva i građana/ki u kreiranje javnih politika u Istri"
- 17.11. - Umag, okrugli stol "Kako do 2013. ostvariti 50% odvojeno prikupljenog otpada u Istarskoj županiji"
- 16.-17.11. - Zagreb, seminar "Hrvatska energetska budućnost - kako organizirati pravedan i čist energetski sustav čiju cijenu neće plaćati zemlje u razvoju"
- 25.11. - Pula, svečana dodjela nagrada i prezentacija projekta "Reciklirajmo u školi", OŠ Stoga
- 06.12. - Javno predstavljanje Prijedloga proračuna Grada Pule za 2017. godinu u sklopu projekta "Pula odlučuje"/"Participativno budžetiranje: građani nadziru lokalni proračun"
- 07.-09.12. - Zagreb, konferencija "Participativno budžetiranje - zašto i kako? Hrvatska i europska iskustva"

Javne akcije bile su iznimno brojne – ukupno 14, što znači da su se u prosjeku događale više od jednom mjesečno:

- 17.02. - Plomin, javna akcija u okviru kampanje protiv Plomina C na ugljen i uvoza ugljena
- 29.-31.03. - Pula, tržnica Labin, razne lokacije-prikupljanje potpisa na razglednice protiv Plomina C i uvoza ugljena
- 08.04. - Pula, tržnica, prikupljanje potpisa u sklopu inicijative "Zaštitimo slap Sopot"
- 21.05. - Pula, akcija prikupljanja tekstila "Isprazni - doniraj - recikliraj"
- 01.06. - Pula, prosvjed - podrška cjelovitoj kurikularnoj reformi na Trgu Portaratu organizaciji inicijative "Hrvatska može bolje"
- 13.09. - Dubrovnik, javna akcija u okviru kampanje platforme Jedan

- Jadran protiv bušenja nafte u Jadranu
- Bar, Crna Gora, javna akcija u okviru kampanje platforme Jedan Jadran protiv bušenja nafte u Jadranu
  - Vlora, Albanija, javna akcija u okviru kampanje platforme Jedan Jadran protiv bušenja nafte u Jadranu
  - Pula, akcija "Vrata za zrmane" u okviru kampanje "Klijentelizam ubija"
  - Buzet, akcija "Vrata za zrmane" u okviru kampanje "Klijentelizam ubija"
  - Pazin, akcija "Vrata za zrmane" u okviru kampanje "Klijentelizam ubija"
  - Vodnjan, akcija "Vrata za zrmane" u okviru kampanje "Klijentelizam ubija"
  - Pula, prikazivanje animiranog filma "Cijena ugljena" u Hrvatskom udruženju interdisciplinarnih umjetnika
  - Pula, "Re-use day in Rojc" akcija uređenja kafića zajednice u DC Rojc u sklopu tjedna EWWR

Velika pažnja uobičajeno je posvećena **edukaciji svih ciljnih skupina**: održana je 41 radionica, većinom o odvojenom prikupljanju otpada :

- 15.01. - Pula, Gimnazija Pula, edukativna radionica o kvaliteti i zaštiti zraka u IŽ
- 22.01. - Pula, Gimnazija Pula, edukativna radionica o kvaliteti i zaštiti zraka u IŽ
- 15.02. - Labin, Srednja škola Mate Blažine Labin edukativna radionica o kvaliteti i zaštiti zraka u IŽ
- 17.02. - Plomin, edukativna radionica, terenska nastav, posjet mjernoj stanici u okruženju TE Plomin
- 10.03. - Banjole, edukativna radionica o odvojenom prikupljanju otpada u OŠ Banjole, dvije radionice
- 14.03. - Medulin, edukativna radionica o odvojenom prikupljanju otpada u OŠ Dr. Mate Demarin, Medulin
- 15.03. - Medulin, edukativna radionica o odvojenom prikupljanju otpada u OŠ Dr. Mate Demarin, Medulin
- 16.03. - Medulin, edukativna radionica o odvojenom prikupljanju otpada u OŠ Dr. Mate Demarin, Medulin
- 17.03. - Medulin, edukativna radionica o odvojenom prikupljanju otpada u OŠ Dr. Mate Demarin, Medulin
- 18.03. - Medulin, edukativna radionica o odvojenom prikupljanju otpada u OŠ Dr. Mate Demarin, Medulin
- 20. 04. - Mjesni odbori Seget i Finida edukativne radionice o odvojenom prikupljanju otpada "Izdvoji s(v)e.Fai la differenza"
- 21.04. - Pula, edukativna radionica "Lokve", OŠ Kaštanjer, Pula
- 10.05. - Umag, edukativna radionica o odvajanju otpada za građane u MO Babići
- 12.05. - Umag, edukativna radionica o odvajanju otpada za građane u MO Materada
- 16.05. - Umag, edukativna radionica o odvajanju otpada za građane u MO Murine
- 19.05. - Umag, edukativna radionica o odvajanju otpada za građane u MO Savudriji
- 24.05. - Umag, edukativna radionica o odvajanju otpada za građane u

POU Ante Babić

- 30.05. - Umag, edukativna radionica o odvajanju otpada za građane u MO Marija na Krasu
- 01.06. - Buje, edukativna radionica o odvajanju otpada u Srednjoj školi Vladimira Gortana, dvije radionice
- 01.06. - Umag, edukativna radionica o odvajanju otpada za zaposlenike Grada Umaga
- 06.06. - Umag, edukativna radionica o odvajanju otpada za građane u PUO A. Babić
- 13.06. - Umag, edukativna radionica o odvajanju otpada za građane u PUO A. Babić
- 29.06. - Umag, edukativna radionica o odvajanja otpada za djecu, Dječji ljetni kamp Umag
- 13.07. - Umag, edukativna radionica o odvajanja otpada za djecu, Dječji ljetni kamp Umag
- 13.07. - Buje, edukativna radionica o odvajanja otpada za djecu, Dječji ljetni kamp Buje
- 27.07. - Buje, edukativna radionica o odvajanja otpada za djecu, Dječji ljetni kamp Buje
- 27.07. - Umag, edukativna radionica o odvajanja otpada za djecu, Dječji ljetni kamp Umag
- 29.09. - Buje, Talijanska srednja škola Leonardo da Vinci, 3 edukativne radionice o odvojenom prikupljanju otpada "Izdvoji s(v)e. Fail la differenza"
- 30.09. - Buje, Talijanska srednja škola Leonardo da Vinci, 2 edukativne radionice o odvojenom prikupljanju otpada "Izdvoji s(v)e. Fail la differenza"
- 07.10. - Medulin, Edukativno predavanje o odvojenom prikupljanju otpada u MO Medulin 1,
- 14.10. - Premantura, Edukativno predavanje o odvojenom prikupljanju otpada u MO Premantura
- 21.10. - Medulin 2. Edukativno predavanje o odvojenom prikupljanju otpada u MO Medulin 2
- 24.10. - Banjole, edukativna radionica o odvojenom prikupljanju otpada u OŠ Banjole
- 27.10. - Medulin, edukativna radionica o odvojenom prikupljanju otpada u OŠ Dr. Mate Demarin, Medulin
- 27.10. - Buzet, predavanje "Participativno budžetiranje: građani nadziru lokalni proračun"
- 05.12. - Umag, Edukativno predavanje za zaposlenike 6. maja d.o.o., projekt "Izdvoji sve. Fai la differenza"
- 05.12. - Pula, projekcija filma "Prije potopa", Gimnazija, Pula
- 13.12. - Metković, predavanje "Participativno budžetiranje: građani nadziru lokalni proračun"
- 14.12. - Pula, edukativna radionica "Reciklirajmo u školi", OŠ Stoja
- 14.12. - Pula, edukativna radionica "Reciklirajmo u školi" OŠ Centar
- 15.12. - Pula, edukativna radionica "Reciklirajmo u školi", OŠ M. Zaro

Javnost smo educirali i putem **publikacija:**

"Pula odlučuje –Vodič kroz proračun Grada Pule za 2017."

"Bolji Karlovac - Vodič kroz proračun za 2016."

"Bolji Lošinj - Vodič kroz proračun za 2016."

Knjižica "Privremeno korištenje napuštenih prostora", urednica Dušica

Radojčić, autori: Iva Čukić, dipl. ing. arh. (OCD Ministarstvo prostora", Beograd)), Tomislav Tomašević (Institut za političku ekologiju, Zagreb), Nikola Zdunić (suradnik Grupe 22, Zagreb), Dušica Radojčić, dipl.pol. (Zelena Istra, Pula), Isabella Inti, Giulia Cantaluppi i Matteo Persichino (OCD Temporius.net, Milano)

Animirani film "Cijena ugljena" u okviru DEAR projekta

Vodič za Općinu Medulin "Saberi se, poberi sve, odvoji opasno, pospremi korisno!"

"Izvješće organizacija civilnog društva o provedbi Aarhuške konvencije za razdoblje od 2014. do 2016."

O aktivnostima smo javnost obavještavali i putem **konferencija za novinare:**

- 17.02. - Plomin, konferencija za medije u okviru kampanje protiv Plomina C na ugljen i uvoza ugljena (DEAR projekt)
- 22.04. - Pula, najava međunarodne konferencije "Open spaces for sharing and imagination"
- 13. / 15.09. - Dubrovnik, Bar, kampanja protiv eksploracije nafte u Jadranu
- 30.09. - Pula, konferencija za medije povodom pokretanja stranice "Pula odlučuje" u sklopu projekta "Participativno budžetiranje: građani nadziru lokalni proračun"
- 12.12. - Pula, predstavljanje animiranog filma "Cijena ugljena" u sklopu DEAR projekta

Prisutnost Zelene Istre u medijima je velika. Tako smo tijekom 2016. imali **11 nastupa na televiziji i 62 nastupa na radiju:**

- 23.02. - NOVA TV, Dnevnik, izjava u vezi slučaja Zelenog telefona-slap Sopot
- 01.03. - TV Istra, izjava u vezi s prijavom Ministarstvu zaštite okoliša protiv Istarske županije
- 30.03. - RTL Hrvatska, izjava u vezi slučaja Zelenog telefona-slap Sopot
- 30.03. - TV Istra, izjava u vezi prikupljanja potpisa na razglednice protiv Plomina C i uvoza ugljena
- 06.04. - HRT 2, Regionalni dnevnik, izjava u vezi slučaja Zelenog telefona-slap Sopot
- 18.05. - TV Istra, gostovanje predstavljanje projekta "S nama na zelenu granu"
- 04.07. - HRT1, Vijesti, izjava u vezi novog Plana gospodarenja otpadom
- 19.07. - HRT1, Dnevnik, izjava u vezi novog Plana gospodarenja otpadom i ŽCGO Kaštijun
- 14.10. - RTL, Vijesti, izjava u vezi slučaja ZT, nasipavanje obale u Gradu Vodnjanu
- 14.12. - Mreža TV, promocija participativnog budžetiranja (datum snimanja, trenutno ne znam kad će biti emitirano)
- 15.12. - DomaTV, promocija participativnog budžetiranja, gostovanje u emisiji o korupciji (snimano 8.12.)
- 12.02. - Rovinj FM, najava tribine "Kobni lanac ugljena – od Kolumbije do Italije i Hrvatske"
- 17.02. - Radio Pula, najava tribine "Kobni lanac ugljena – od Kolumbije

do Italije i Hrvatske"

- 29.02. - Radio Rovinj, izjava u vezi s prijavom Ministarstvu zaštite okoliša protiv Istarske županije
- 01.03. - Hrvatski radio, Radio Pula, izjava za emisiju "Iskustvo prostora" o projektu "New Ideas for Old Buildings"
- 04.03. - Radio Soundset, Eko kutak, aktivnosti ZI vezane uz DEAR projekt (Plomin C, uvoz kolumbijskog ugljena) tema održive mobilnosti -projekt "Zeleni telefon-prioritet zrak"
- 04.03. - Radio Rojc, promocija projekta "Participativno budžetiranje: građani nadziru lokalni proračun"
- 05.03. - Radio Istra, izjava o "slučaju bazen" u sklopu "Pula odlučuje"/"Participativno budžetiranje: građani nadziru lokalni proračun"
- 06.03. - Radio Istra, izjava o "slučaju bazen" u sklopu "Pula odlučuje"/"Participativno budžetiranje: građani nadziru lokalni proračun"
- 22.03. - Radio Rovinj, Vijesti, izjava u vezi Dana voda
- 22.03. - Radio Rovinj, Vijesti, izjava u vezi zajedničkih sugestija koalicije udruga "Zero Waste" za izradu novog prijedloga Plana gospodarenja otpadom 2015.-2021.
- 29.03. - Radio Pula, izjava u vezi prikupljanja potpisa na razglednice protiv Plomina C i uvoza ugljena
- 06.04. - Radio Pula, Vijesti, izjava u vezi slučaja Zelenog telefona-slap Sopot
- 14.04. - Jadranski radio, o referendumu protiv bušenja nafte u Jadranu
- 18.05. - Radio Soundset, najava akcije "Isprazni- Doniraj -Recikliraj"
- 18.05. - Radio Pula, najava akcije "Isprazni -Doniraj -Recikliraj"
- 18.05. - Radio Maestral, najava akcije "Isprazni - Doniraj -Recikliraj"
- 20.05. - Rovinj FM, izjava u vezi on-line peticije kojom se traži trajno odustajanje od Plomina C
- 21.05. - Radio Istra, izvještaj o akciji "Isprazni - Doniraj - Recikliraj"
- 27.05. - Radio Istra, izjava u vezi javnog savjetovanja o Županijskoj razvojnoj strategiji 2015.-2020.
- 31.05. - Radio Soundset, Eko kutak, aktivnosti ZI vezane uz peticiju protiv izgradnje Plomina C, Zeleni telefon, akcija "Isprazni - Doniraj - Recikliraj"
- 31.05. - Radio Rovinj, o Plominu C
- 06.06. - Rovinj FM, o seminaru "Kako koristiti Aarhušku konvenciju za zaštitu prostora i prirode" za dnevnik
- 07.06. - Rovinj FM, o seminaru "Kako koristiti Aarhušku konvenciju za zaštitu prostora i prirode" za Eko zonu
- 07.06. - Pomorski radio Bakar, izjava u vezi on-line peticije kojom se traži trajno odustajanje od Plomina C
- 21.06. - Radio Pula, o slučaju devastacije Galebovih stijena
- 24.06. - Radio Soundset, o Županijskoj razvojnoj strategiji 2015.-2020.
- 29.06. - Radio Soundset, Eko kutak, aktivnosti Zelene Istre u projektu "S namana Zelenu granu" i slučaj Zelenog telefona "Galebove stijene"
- 04.07. - Radio Rovinj FM, izjava u vezi novog Plana gospodarenja otpadom
- 04.07. - Radio Soundset, izjava u vezi novog Plana gospodarenja otpadom
- 05.07. - Radio Pula, izjava u vezi slučaja Zeleng telefona -slučaj ladanje u Tar-Vabrigi
- 08.07. - Radio Pula - prilog o planovima s Muzilom
- 08.07. - Radio Eurostar , emisija Gost petkom "Izdvoji s(v)e. Fai la

- differenza"
- 27.07. - Radio Soundset, Eko kutak, aktivnosti Zelene Istre u projektu "Izdvoji s(v)e, Fai la differenza, slučajevi Zelenog t e l e f o n a - ladonja u Tar Vabrigi i novi Plan gospodarenja otpadom
  - 24.08. - Radio Pula, gostovanje u emisiji 3.članak, o projektu "S nama na Zelenu granu"
  - 26.08. - Radio Rovinj, gostovanje u emisiji "Eko zona", o projektu "S nama na Zelenu granu"
  - 19.09. - Radio Rovinj, gostovanje u emisiji "Eko zona" o kampanji zaštite zraka u IŽ
  - 23.09. - Radio Eurostar, emisija o kampanji "Izdvoji sve. Fai la differenza"
  - 26.09. - Radio Pula, izjava o selektivnom prikupljanju otpada u IŽ i predstavljanje kampanje "Izdvoji s(v)e.Fail la differenza"
  - 27.09. - Radio Rovinj, izjava o slučaju Zelenog telefona-Sovinjak
  - 30.09. - Radio Rojc, o projektu "Pula odlučuje"/"Participativno budžetiranje: građani nadziru lokalni proračun"
  - 03.10. - Rovinj FM, izjava povodom pokretanja stranice "Pula odlučuje"
  - 04.10. - Radio Pula, o projektu "Pula odlučuje"/"Participativno budžetiranje: građani nadziru lokalni proračun", emisija Revija na ledu
  - 04.10. - Radio Soundset, o projektu "Pula odlučuje"/"Participativno budžetiranje: građani nadziru lokalni proračun", emisija Civilka,
  - 06.10. - Radio Pula, gostovanje povodom pokretanja stranice "Pula odlučuje"
  - 05.10. - Radio Istra, najava radionice o odvajanju otpada u Medulinu
  - 06.10. - Radio Pula, o projektu "Pula odlučuje"
  - 17.10. - Radio Pula, gostovanje povodom kampanje CPI - "Klijentelizam ubija"
  - 24.10. - Radio Labin, o slučaju ZT, slučaj nasipavanja obale u Gradu Vodnjanu
  - 25.10. - Radio Korčula, predstavljanje udruge Zelena Istra u emisiji "Eko pitanja,eko odgovori"
  - 07.11. - Radio Soundset, predstavljanje nove web stranice Izdvoji sve te seminara "Hrvatska energetska budućnost - kako organizirati pravedan i čist energetski sustav čiju cijenu neće plaćati zemlje u razvoju" u okviru DEAR projekta, emisija Eko kutak
  - 10.11. - Radio FM Rovinj, emisija "Eko zona" predstavljanje slučajeva Zelenog telefona i kampanje "Izdvoji s(v).Fai la differenza"
  - 11.11. - Radio Istra, izjava u vezi brošure MZT "Možeš i ti"
  - 11.11. - Radio Eurostar - emisija Gost Petkom o kampanji "Izdvoji s(v)e. Fai la differenza"
  - 14.11. - Radio Soundset, izjava u vezi brošure MZT "Možeš i ti"
  - 16.11. - Radio Rovinj, izjava u vezi brošure MZT "Možeš i ti" i predstavljanje kampanje "Izdvoji s(v)e. Fai la differenza"
  - 12.12. - Radio Istra, Rovinj FM i Radio Rojc, izjava u vezi animiranog filma "Cijena ugljena" (DEAR projekt)
  - 13.12. - Radio Labin, Preko kanala, o animiranom filmu "Cijena ugljena"(DEAR projekt)
  - 13.12. - Radio Narona, promocija participativnog budžetiranja
  - 19.12. - Radio Pula, o projektu Brijuni rivijera
  - 22.12. - Radio Pula, Članak 3, o animiranom filmu "Cijena ugljena" (DEAR projekt)
  - 30.1. - Radio Labin- Godišnji izvještaj Zelenog telefona
  - 17.2. - Radio Eurostar - emisija Gost petkom o kampanji "Izdvoji s(V)e. Fai la differenza"

Prihodi ostvareni u 2016. godini:

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ ZA 2016. GODINU

Redni br.(A-OP oznaka)	O P I S	I Z N O S
1 (003)	Prihodi od prodaje proizvoda	2.520,00
2 (004)	Prihodi od pružanja usluga	99.954,94
3 (012)	Prihodi od finansijske imovine (kamate po depozitima, žiroračunima i pozitivne tečajne razlike)	1.849,59
4 (026)	Prihodi od donacija iz državnog proračuna (Ured Vlade RH za udruge – dio sufinanciranja EU projekta "Participativno budžetiranje" prebačen s odgođenih prihoda)	98.020,00
5 (027)	Prihodi od donacija iz proračuna jedinica lokalne i područne samouprave (Istarska županija, Grad Pula)	51.308,76
6 (028)	Prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija (Europska unija)	568.962,67
7 (029)	Prihodi od trgovackih društava i ostalih pravnih osoba (Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva, Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, Turistička zajednica grada Pule, prihodi od transfera od partnerskih organizacija u sklopu projekata u kojima Zelena Istra nije nositelj nego partner na projektu kojem nositelj prebacuje sredstva)	669.077,02
8 (030)	Prihodi od građana i kućanstava	700,00
9 (034)	Prihodi od naknade šteta	800,93
10 (035)	Prihodi od refundacija	641,50
	UKUPNO PRIHODI	1.493.835,41

Rashodi nastali u 2016. godini:

Redni broj	O P I S	I Z N O S
1(045)	Rashodi za radnike (plaće, doprinosi na plaće, ostali rashodi za radnike – božićnica)	795.455,38
2(058)	Naknade troškova radnicima (naknada za korištenje privatnog automobila u službene svrhe u tuzemstvu – 16.358,98 kn; trošak prijevoza na sl.putu u tuzemstvu i inozemstvu – 5.469,44 kn; smještaj u tuzemstvu – 4.075,68 kn; dnevnice u tuzemstvu i inozemstvu – 3.573,77 kn; ostale naknade na sl.putu – hrana, putno osiguranje i sl. – 2.242,48 kn; ostalo se odnosi na putne izdatke u tuzemstvu i inozemstvu, npr. troškovi cestarina, parkingu i sl.)	37.387,17
3(063)	Troškovi honorara vanjskih suradnika predavača pri organiziranju seminara, radionica i drugih događanja, zdravstveno osiguranje kod ugovora o djelu	61.968,67
4(072)	Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa (troškovi na službenim putovanjima – troškovi prijevoza sudionicima i predavačima na seminarima, radionicama i drugim događanjima; dnevnice i putno osiguranje ostalih osoba)	155.160,34
5(077)	Rashodi za usluge (računalne usluge u sklopu projekata – 21.052,50 kn; intelektualne i osobne usluge (dizajn publikacija, prijevodi, vođenje strateškog planiranja udruge, evaluacija zajedničkog projekta i slično) u sklopu projekata te knjigovodstvene usluge – 83.057,12 kn; usluge telefona, pošte i dostave – 21.014,90 kn; promidžba u sklopu projekata – 24.499,14 kn; ostalo se odnosi na druge usluge poput tekućeg održavanja, fotokopiranja i sl., javnobilježničke usluge, tehnički pregled i registracija, zakupnine i najamnine	157.291,88
6(087)	Rashodi za materijal i energiju (od čega se najveći dio odnosi na promotivne materijale projekata – publikacije, banneri i sl. – 75.618,00 kn; sitan inventar i auto gume – 11.978,03 kn; ostalo se odnosi na materijal za održavanje, potrošni materijal, literaturu i sl. tj. dnevni tisk, električnu energiju, gorivo za službeni automobil te ostale materijalne rashode)	97.162,73
7(092)	Ostali nespomenuti materijalni rashodi (od čega se najveći dio odnosi na rashode organizacije seminara, radionica i drugih događanja u sklopu projekata – 66.717,40 kn; članarine u organizacijama i platformama (Zadruga za etično financiranje i CROSOL) – 10.200,00 kn; usluge reprezentacije – 2.556,14 kn; ostatak se odnosi na premije osiguranja i ostale nespomenute troškove)	81.337,43
8(098)	Rashodi amortizacije	14.069,73
9(099)	Financijski rashodi (rashodi za bankarske usluge i negativne tečajne razlike)	4.663,81
10(110)	Donacije (transferi partnerskim organizacijama po projektima u kojima je Zelena Istra nositelj i prebacuje sredstva partnerima)	370.635,14
	UKUPNO RASHODI	1.775.132,28

Udruga je u obračunskoj godini 2016. ostvarila manjak prihoda od 281.296,87 kuna koji će se, sukladno

Statutu Udruge, pokriti iz viška prihoda nad rashodima iz prošlog razdoblja (2015. godine), koji je iznosio 304.296,83 kn. Nakon navedenog, **konačni višak prihoda iznosi 22.999,96 kn.**

Rad udruge su u 2016. finansijski su podržali Europska unija, Ured Vlade RH za udruge, Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Istarska županija, Grad Pula, Grad Rovinj, Općina Marčana, Općina Medulin, Turistička zajednica grada Pule, Metis d.d, Komunalno poduzeće 6. maj Umag, B.D.M. d.o.o.

Zahvaljujemo svima na podršci! Bez vas naše djelovanje ne bi bilo moguće.

ZELENA STRA

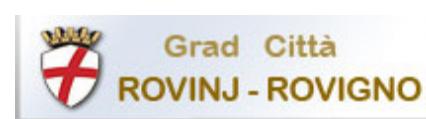
ZAHVALE DONATORIMA I SURADNICIMA

Zelena Istra je neprofitna organizacija koja provodi programe i projekte od interesa za opće dobro i svoje je ciljeve u 2015. godini ostvarivala zahvaljujući podršci donatora, kojima ovim putem zahvaljujemo. Već su godinama najzačajniji donator Zelene Istre Europska unija i Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva. No, tu su i drugi donatori koji s omogućili realizaciju mnogih aktivnosti: Ured Vlade RH za udruge, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, Istarska županija, Grad Pula, Grad Rovinj, Općina Medulin, Općina Marčana, Turistička zajednica grada Pule, Metis d.d, Komunalno poduzeće 6. maj Umag, B.D.M. d.o.o.

Posebna zahvala ide svim članovima udruge i njihovoj podršci i volontiranju. Uspjesi Zelene Istre ne bi bili mogući bez suradnje s drugim organizacijama, bilo iz sektora zaštite okoliša ili iz drugih sektora, institucijama ili tijelima javne uprave. Ta suradnja predstavlja temelj djelovanje udruge, što dokazuju i brojni partnerski projekti i zajedničke aktivnosti provedene u 2015. Premda Zelena Istra spada u zagovaračke udruge koje ukazuju na propuste u djelovanju javne uprave na provedbi okolišnog zakonodavstva ili održivog razvoja općenito, suradnju s tijelima javne uprave smatramo važnom za ostvarivanje ciljeva zaštite okoliša i prirode. Stoga zahvaljujemo svima koji su shvatili da je kritika konstruktivna i ponudili suradnju. Zahvaljujemo i svim medijima i novinarima i novinarkama koji su tijekom 2016. prenosili informacije o aktivnostima Zelene Istre i time doprinijeli ostvarivanju naših ciljeva.

OPĆINA MEDULIN
Istarska županija

Europski tjedan smanjenja otpada tj. EWWR inicijativa proglašila je finaliste "EWWR 2016 Awards" nagrade. Među tri finalista u kategoriji Udruge našla se i Zelena Istra s akcijom "Re-use day in Rojc"!!!

**CIJENA
UGLJENA?**

**NAŠI
ŽIVOTI.**